

ročnih Mohorjevih knjig, kajti število Mohorjanov mora vsekakor narasti. — Na fantovskem sestanku v nedeljo bo govoril g. dr. Jeraj iz Maribora.

Sv. Primož na Pohorju. Četudi pozno, zglasiti se je vendar treba. Pri ljudskem štetju leni so našli v naši župniji 452 ljudi. Rodilo se je 19, umrlo jih je 9. Porok je bilo 4. V letošnjem kratkem predpustu pa smo se kar hitro zaleteli in jih spravili 5 parov v zakonski jarem. Tudi rekord. — Na pustno nedeljo smo igrali v naši šoli in v korist šole dve veseligrigi »Poštna skrivnost« z moškimi ter »Strahovi« z ženskimi vlogami. Tudi je vmes prepeval mešani zbor. Obojni igralci, moški kot dekleta, so se vrlo obnašali. Zlasti vloga Matica je bila v najboljših rokah. Tako je bilo za pust nekaj veselega in poštenega. Zal, nimamo društva in društvenega prostora. Šolski oder pa je tudi tako majhen in skromen, da je komaj za največjo silo. Društvo bi že ustanovili, pa nimamo prostora za priditve. — Mesec januar na našem solnčnem hribu je bil krasen. Zato pa so tudi smučarji iz Maribora od kluba »Rapid« hudo pritiskali sem gori. Eden si je celo roko zlomil v rami. — Februar pa je napel druge strune. Zvižga in tuli okoli voglov, kot bi bili vsi strahovi zunaj. Ko sem bil pretekli četrtek v S. Janškem Vrhu, sem se že bal, da me bo po zraku odneslo v pameško župnijo. Vendar tistega mraza ni kot ga imate v dolini. Ko je v soboto dne 13. svečana bilo v Dravogradu in Slovenjgradcu 25 stopinj —, je naš toplomer beležil samo 17 stopinj. Pritiska pa še drug mraz, ki grozi, da bo zmrznila cela vrsta naših dozdaž še samostojnih kmetov. Tu je pa gospodarska temperatura globoko pod ničlo. Kaj bo?

Pameče pri Slovenjgradcu. Mi Pamečani nismo navajeni, da bi vsako še tako majhno novico takoj razbohnali v svet. Naše geslo je: Veliko ali pa nič! Zato pa malokdaj pišemo, pač pa takrat več novic! Letošnji predpust je bil kratek, pa tembolj vesel. Kar 4 pari so se vpregli v zakonski jarem. Tri neveste so doma ostale, ena pa nas je zapustila in šla v sosednjo faro Trbonje. Vprašali bodete, kako da so ženini tako od daleč izvedeli za naše neveste. Pa saj vam je znana pesnica, ki pra-

vi: »So hribčki, doline in strme gore, prešmentani fantje, pač zvochajo vse!« Kot prva je dala vzgled vrlo mladenka Marija Trobej p. d. Tratnikova, katere se je udeleževala tudi na prosvetnem polju kot knjižničarka našega Prosvetnega društva in kot članica Marijine družbe. Za spremljevalca skozi celo življenje si je izbrala Ivana Štunjek, pridnega mladeniča iz krščanske hiše Jelenove v Razborci, župnija St. Ilj pod Turjakom. Postala sta gospodarja na posestvu Tratnikovem, katerega je njima svobodno prepustil nevestin brat Ivan, zato ker se je namenil iti v samostan. Nevesta Alojzija Božič p. d. Ermanova, pa je dobila ženina iz Soštanja, Vinka Meh. Bila je istotako članica Marijine družbe. Naš vrlo župan g. Luka Pogač ji je kot svoji rejenki podaril posestvo. Poročil ju je naš so-rojak g. župnik šentpeterski Alojzij Vrhnjak. Kot tretji par sta se poročila mlada Micika Poznič in čevljar Anton Pletarski, doma iz okolice Rajhenburga. Ženin Peter Šak pa nam je odpeljal nevesto Francko Robin na svoj dom v sosednjo faro Trbonje. Novoporočenecem želimo mnogo sreče in lahek zakonski jarem! Na dan prve poroke je bil pogreb vrlega moža in krščanskega očeta Lovrenca Lipuša p. d. Juriča. Rajnemu večni mir, ostalim pa iskreno sožalje! — Huda gospodarska kriza se čuti tudi pri nas vedno bolj in bolj. Kamorkoli greš, s komurkoli govoriš, povsod slišiš: kriza, kriza! Dasi je beseda kriza tuje-ga izvora, vsakdo ve, kaj pomeni, ker jo pač preveč čuti na lastni koži! Pri nas čutimo krizo tembolj, ker nas razni lesni trgovci silijo pri nakupu tesanega lesa s takozvano novo kubično mero, s katero bodo nas kmete in delavce, ki živimo od lesne industrije, popolnoma uničili, če bo šlo tako dalje! Treba bi bilo, da poseže oblast vmes in napravi konec tej stvari.

Pernice nad Muto. Marsikdo misli, da je naš kraj za »plankami«. Pa ni tako. Naši ljudje se prebujajo v zimski naravi, osobito fantje, ki vesele in razigrane volje vzamejo svoje »dilce« na ramena in hajdl z njimi na snežne poljane, ki jih pri nas ne manjka in se morejo meriti z marsikaterimi, ki jih danes hvalijo, da imajo idealno lego. Le to ni prav, da vse hiti na Pohorje in naš Kozjak

ostane po zimi osamljen. Da ni naših vrlo fantov s svojimi »dilcami«, bi bila zimska narava kakor izumrla. Fantje si znajo prav dobre smučiči napraviti, čeprav mora potem marsikateri prepustiti na strminah svojo usodo »zadnjemu delu«. Če bi nas več planincev-turistov obiskalo, osobito poleti, ko je tukaj res krasno, bi se morebiti tudi naši ljudje začeli zanimati za marsikaj, za kar zdaj ne kažejo pravega zanimanja. Da nas tare gospodarska kriza ali griža, menda ni treba komentarija. Ljudje tukaj še precej mirno prenašajo to bolezen. Upajmo, da nas ne bo dolgo tlačila, izhod se bo vsekakor našel. — Nekaj se je tudi storilo za naše uboge. Šolsko upraviteljstvo je ob priliki božičnice obdarovalo vse otroke; med njimi 10 otrok z obuvalom, 20 pa z obleko, perilom ali raznim blagom. Na prošnjo šolskega upraviteljstva je poslalo več tverdk in trgovcev razna darila. Posebno izdaten dar nam je poklonila Ciril-Metodova družba v Ljubljani: znesek 750 Din, katere namen je, podpirati obmejne šole, posebno v narodno ogroženih krajih. Dalje nam je poklonila kr. banska uprava v Ljubljani 400 Din, tvrdka Bata 200 Din, Učiteljska tiskarna v Ljubljani lep dar šolskih potrebščin, tovarna Zlatorog ročno milo. Vsem darovalcem najpristicnejša hvala! Božičnica se je vršila z igrico »Sirota Jerica«. Precej težka, a krasna igrica, katero so деца tako lepo igrali, da so se mamicam oči orosile. Tudi 1. december smo lepo proslavljali. Pri tej proslavi so bili celo naši »čuvvarji« grančarji, ki jim je slovenska pesem zelo ugajala. — Šest let je hodil k nam opravljat duhovniško službo č. g. Kociper iz Ojstrice, iz precej oddaljenega kraja. Radevolje in z veseljem je prenašal marsikaj neprijetnega, posebno pa zelo dolgo, utrudljivo in zelo simno pot. Pretekli teden nas je zapustil, zapustil našo mladino, ki se je ganljivo poslovila od svojega kateheta in ki mu bo hvaležna za prejete nauke. Tudi vsi ostali se gospodu zahvaljujemo za vse in mu želimo zadovoljno in srečno življenje. Na njegovo mesto je prišel č. g. Slana iz Bizeljskega, kateremu želimo dobrodoščilo in da bi se kmalu privadil naših planin. — V pondeljek dne 22. februarja je obhajal g. Gešman Peter svojo 60letnico v krogu svoje družine in prijateljev.

kov dolga. Mladi Napoleon si gotovo ni takrat ni mislil, da bode postal pozneje francoski cesar.

Pred očmi policista

Neki policist je nedavno zjutraj stal pred neko restavracijo v Chicagu in ravnodušno opazoval dva možka, ki sta se trudila, da spravita iz lokala težko železno blagajno. Niti najmanje ni slutil, da je bil priča držnemu roparskemu napadu. Blagajno sta morala nositi ven dva delavca v restavraciji, k čemer sta ju prisilila dva bandita, od katerih je eden pazil na osobje v kuhinji, drugi pa je prijazno treptjal oba moža, ki sta vlečla blagajno, po

se, da je številčno od plemiške mnogo močnejša kmečka vojska kljub vsej previdnosti umika zašla baš v tem obsotelskem kotu v past. Iz smeri od Podsrede bodo pritiskali nad upornike konjeniki Alapiča ter Zrinjskega, prehod preko Sotle in umik na Cesargrad jim bodo preprečili hrvatsko-ogrski vojaki. Spopad na življenje in smrt je bil neizogiben. Ako se bo posrečilo upornikom izvojevati prehod preko Sotle, bodo rešeni in še prinesli pravočasno pomoč glavnemu delu kmečke vojske pri Dolnji Stubici; v nasprotnem slučaju jih bo objela majka smrt ali plemiška sužnost, ki bo hujša od turške!

8. februar leta 1573. je bil odločilen za celotni nadaljnji zaključek kmečkega upora.

Že zgodaj predpoldne je bila razvrščena kmečka vojska v bojne vrste, katere je urejeval in navduševal kapitan Šterc na konju in v blesteči viteški opremi. Tisoč mož broječa rezerva je čakala pripravljena pred St. Petrom za slučaj, da bi res nameravala napasti plemiška konjenica umikajočo se kmečko vojsko od zadaj, in ki je morala biti vsak čas tukaj iz Podsrede. Rezer-

vi je zapovedoval vojvoda Gregorič. Ako si bo izvojevalo Šterčevo glavno krdelo prehod preko Sotle, mu bo sledila tudi rezerva.

Med hribom Srebernik, pod katerim se vije Bistrica na šentpeterski strani v Sotlo, med St. Petrom, Kunšpergom in Sotlo je lepa ravnica, kjer so sama rodovitna polja ter travniki. Ravan tvori nekak trikot, preko katerega je zapovedal kapitan Šterc prodiranje v strnjjenih vrstah. Troblje so zabučale, zemlja je odmevala od trdih korakov, vsak je stisnil trdneje orožje in uprl pogled v poveljnika, ki je jezdil na čelu in kazal z golim mečem smer, v kateri je most preko Sotle. Komaj so bila puntarska krдела sredi ravnice, je pričelo trobiti tudi plemiško konjenišvo, galopirati preko mostu in se razvrščati ob Sotli na levo ter desno. Pri pogledu na bliskovito manevriranje sovražnika je zapovedal kmečki kapitan razdelitev bojne sile na tri dele: glavni s ciljem proti mostu, levi in desni vsak s svojo rezervo proti sovražniku, ki je tekal in se uvrščal na levo ter desno ob Sotli. Šterčevo razvrstitev je bila v naglici mojstrsko zadeta. Iz negotovega beganja

G. Gešman je ena izmed zaslužnih osebnosti na Pernicah, ki je s svojo razsodnostjo ter previdnostjo pridobil naklonjenost in zaupanje Perničanov. Bil je dolga leta župan tukajšnje občine, šolski ogleda, tajnik, blagajnik itd. ter bil vedno zaveden Slovenec. Ob njegovi 60letnici mu tudi mi želimo še mnogo let življenja in da bi bil še nadalje naklonjen občini in šoli. Se na mnoga leta!

Potok pri Kokarjih. Za veseljem pride žalost. Tako se je tudi pri nas zgodilo. Dne 25. januarja t. l. se je poročil na Kokarjih gosp. Alojz Fricelj p. d. Prodnikov iz vasi Potoka z gđ. Anico Krajnc p. d. Florjančevó iz Kokarj. Gostija je bila na ženinem domu, svatje so bili razpoloženi in veseli. Ob dveh po polnoči pa so odšli zaradi bolezní ženinove tete Elizabete Fricelj, ki je kmalu zatem umrla v 67. letu svoje starosti v samem stanju. Bila je vse življenje pridna ter krščanska. Njen pogreb se je vršil ob obilnem številu udeležencev. Mlademu paru obilo sreče, pokojnici pa večni mir in pokoj! — V vasi še tudi imamo stare korenine. Krščansko in Bogu služno dekle Unukovo Mico, ki je preživela dobro in slabo. Dobrega malo, ker je slepa in stara 88 let. Otroci jo imajo radi, ker jih je mnogo že spestvovala. Bog ji daj še dosti let doživeti! — Letošnji predpust je bil kratek, pa ni bilo časa se ženiti. V sled velike denarne krize smo obhajali pust manj živahno. Upajmo, da bo kmalu boljše!

Zg. Polskava. Ker je bil letos predpust bolj kratek in tudi kriza se na naših kmečkih domovih močno pozna, smo bili s porokami bolj skopi, poročila sta se samo dva para. — Sedaj, ko je nastopil sv. postni čas, pridno kosi bela žena smrt v naši župniji. V dnevih 14. in 15. februarja smo položili v hladni grob kar dva pridna in ugledna gospodarja naše fare. Kako sta bila priljubljena, je pričel nji in pogreb ob ogromni udeležbi župljanov, kakor tudi iz sosednjih župnij. Prvi, Leskovar Anton p. d. Šrbel iz Kočn je umrl v starosti 64 let. Bil je vzgleden krščanski mož, značaj, dober oče in marljiv gospodar ter zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Velika žalost in izguba je zvela ugledno in prostrano Šrbelovo kmetijo, posebno ker je še pred 1 tednom pred svojo smrtjo ves vesel in zdrav

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzveajo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

obhajal poroko svoje starejše hčerke, ki je odšla na novi dom (Stumbergerjevo kmetijo) v Prepole na Dravsko polje. Pač ni takrat nikdo slutil, da bo za veselo gostijo tako hitro zagostovala kruta smrt in ugrabila dobrega očeta. Hvala g. župniku za tolažilne besede ob grobu in pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Drugega moža nam je vzela smrt kar iz vasi Zgornja Polskava, blagega Janeza Keršič v starosti 66 let, iz znane občé sprostovalec Kobanove hiše. Bil je skrben mož, kmetiška korenina, kakoršnih današnji dan močno primanjkuje, zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Bil je izredno marljiv gospodar, saj si je v mladosti skoraj iz nič prigospoduril s svojo zvesto družico lepo kmetijo. Zapuščca ženo in petero otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Uglednima hišama sožalje, rajnima večni mir!

Šetarjeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Dolga vrsta pogrebcev se je vila dne 4. m. m. na pokopališče pri Sv. Lenartu v Slov. gor., ko smo spremljali k zadnjemu počitku mlado, veliko prezgodaj umrlo mater Ano Kramberger iz Šetarjeve. Šele komaj v 27. letu, pa je morala umreti kot žrtev materinakega poklica. Kljub vsej skrbi in trudu zdravnikov ter domačih je ni bilo mogoče ohraniti pri življenju. Umrta je kot mučenica po petih tednih velikega trpljenja ter zapustila možu tri majhne otroke: Tletno hčerko, šletnega sinčka in 5 tednov staro hčerkico, ki nikdar ne bo poznala in okušala materine ljubezni. Ob pogledu na jokajočo mater, potrtega moža ter zapuščene otročiče na domu in na pokopališču, ko so jim spustili v temno jamo zlato mamico, smo zajokali z njimi vred vsi. Naj jih tolaži in podpira ljubi Bog! Rajna naj v miru počiva! — Na pogrebu se je nabralo 100 Din za uhoge afrikanske zamorca. Hvala!

Sv. Anton v Slov. goricah. V zadnjem času beleži naša kronika smrt najstarejše furanke Marije Rihtarič, ki je bila rojena leta 1839, torej je bila stara 92 let. V Župetincih je umrl Andrej Vršič v starosti 79 let. — Kakor drugod, tako se je tudi pri nas pred zapečatenjem Kmetijske eksportne zadruge razvila velika špekulacija z življenjem in smrtjo. Prihajali so razni agenti, ki so zavarovali osebito stare ljudi, da, celo take, ki so bili že na mrtvaških posteljah. Danes je pa morda oškodovanih mnogo ljudi. Pomimo, da zastopa pri nas posmrtno zavarovanje »Kafitas«, kakor tudi vsa druga zavarovanja edinega najstarejšega slovenskega zavoda »Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani« naš domačina gospod Vinko Lorencič, kateri rad da vsakemu v zavarovalnih zadevah brezplačno pojasnilo. Torej pozor pred tujimi agenti!

Stanetinci. Z globoko žalostjo naznanjamo, da je naš preblagi in nad vse dobri oče Mat. Jurkovič, brat pokojnega ptujskega prošta, po dolgi in mučni bolezni, prevleden s sv. zakramenti, dne 12. svečana t. l. mirno v Gospodu zaspal. Rajni je bil 40 let zvesti naročnik »Slovenskega gospodarja« ter vzoren gospodar in veren katoliški mož. Naj počiva v miru!

sovražnika je bilo razbrati, da ga je ta nastop presenetil in da mu grozi nevarnost okolitve na levem in desnem krilu. Ker se je spustila kmečka vojska v hitrejši korak, so tudi jezdeci spodbodli konje, da bi udarili na kmečke vrste nekoliko dalje proč od Sotle.

Kapitan Šterc je skotalil z mogočnim zamahom s sabljo prvega jezdeca s konja in se zagodil v gnečo, da bi napravil gaz klinu pešcev, ki je že tudi udrihal po konjenikih, kojih prvi in glavni naskok je bil zaustavljen in predor kmečkih vrst že pri prvem srečanju onemogočen. Tudi ob levem in desnem krilu kmečke vojske je bil odbit prvi konjeniški naval. Kapitan Šterc je imel srečo, da je izsekal z izurjenimi udarci s sabljo predor skozi sovražno konjenico, sledili so mu pešci in ogrožali s popolnim razcepom sovražnih sil, ki bodo prisiljene se umakniti v dveh polkrogih v Sotlo, saj drugega zhoda čez nekaj časa nikakor ne bo. Sigurna kmečka zmaga in popoln poraz plemiške konjenice se je bližal z vso neizbežnostjo, ko se je razlegel topot konjskih kopit od Št. Petra. Liki jata jastrebov so frčali

Alapičevi in Zrinjskega jezdeci, ki so že bili pomandrali kmečko rezervo na polju pred Št. Petrom, kmečki z neugnano silo zmagujoči vojski naravnost v hrbet. Popolno uničenje tako srečno se vojskujoče kmečke vojske je bilo neizbežno dejstvo, kakor hitro se je prikazal sovražnik še od zadaj. Ko so kmečke vrste zapazile, v kaki pasti da so, je pognal vsak orožje in si skušal oteti življenje s pobegom, ki je končal za večino kmečkih pešcev s preklano glavo. Po vpadu od zadaj je bila borba kratka, vpitje splošne zmede pretresljivo, po polju so se podili jezdeci za pešci, ki so stegovali zastonj roke in prosili milosti. Razljuteni plemiški divjaki so poznali le smrtonosne zamahljaje z meči, ki so bili itak boljši od ujetništva in poznejših kazni. Ko so si segli poveljniki zmagovitih konjenikov s hrvaške in štajerske strani po kratkem, a grozno krvavem boju s častitkami zmage v roke, je krilo šentpetersko ravan proti Sotli na tisoče pobitih kmetov, več sto jih je bilo ujetih in med njimi tudi ranjeni kapitan Pavel Šterc.

(Dalje prihodnjič.)

plečih, pri tem pa jima tako, da ni policist slutil, grozil s samokresom, ki ga je držal v žepu sukne. Z blagajno sta nato bandita odpeljala 1800 dolarjev neznanu kam.

Zlato potuje.

Kako so svetovne zaloge zlata izpremenile gospodarje tekom zadnjih 20 let, je razvidno iz sledečega: Leta 1913 je bilo 23% vsega zlata v Zedinjenih državah, v Franciji 11,6%, v Rusiji 12% in v vseh ostalih državah 51%. V letu 1931 dne 31. oktobra pa je bilo v Ameriki zlata 37%, v Franciji 22% in ostalo je pa prišlo na vse druge države.